

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
เรื่อง การยกเลิกคำสั่งลงโทษทางวินัยและการคืนสิทธิประโยชน์และสวัสดิการให้แก่
ผู้ได้รับการล้างมลทิน

การไฟฟ้านครหลวงได้มีหนังสือ ที่ มท ๕๒๑๑/๕.๐๒๓/๕๕ ลงวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สรุปลงความได้ว่า ด้วยนายเกษม ใจหงษ์ อดีตผู้ว่าการการไฟฟ้านครหลวง ได้มีหนังสือฉบับลงวันที่ ๒๗ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๕ ขอคืนสิทธิประโยชน์และสวัสดิการสำหรับพนักงานที่พ้นจากตำแหน่งเพราะเหตุสูงอายุ เนื่องจากได้รับการล้างมลทินตามพระราชบัญญัติล้างมลทินในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระชนมพรรษา ๘๐ พรรษา พ.ศ. ๒๕๕๐ กรณีที่ถูกลงโทษทางวินัยให้ออกจากงานตามคำสั่งการไฟฟ้านครหลวง ที่ ๕๐/๒๕๔๖ ลงวันที่ ๑๘ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๖ เนื่องจากกระทำความผิดทางวินัยฐานทุจริตต่อหน้าที่ และฐานรายงานเท็จเป็นเหตุให้เสียหายแก่การไฟฟ้านครหลวงอย่างร้ายแรง ตามมาตรา ๕๗ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ ประกอบกับข้อ ๓๒ (๓) และ (๔) แห่งข้อบังคับการไฟฟ้านครหลวง ว่าด้วยวินัยและการลงโทษพนักงาน พ.ศ. ๒๕๓๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยข้อบังคับการไฟฟ้านครหลวง ว่าด้วยวินัยและการลงโทษพนักงาน (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๖ ตั้งแต่วันที่ ๓๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๔๓ โดยให้ได้รับสิทธิต่างๆ ตามระเบียบ ต่อมาได้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติล้างมลทินในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระชนมพรรษา ๘๐ พรรษา พ.ศ. ๒๕๕๐ เมื่อวันที่ ๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๐ ซึ่งตามมาตรา ๕ บัญญัติให้ล้างมลทินให้แก่บรรดาผู้ถูกลงโทษทางวินัยในกรณีซึ่งได้กระทำก่อนหรือในวันที่ ๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๐ โดยให้ถือว่าผู้นั้นมิได้เคยถูกลงโทษหรือลงทัณฑ์ทางวินัยในกรณีนั้นๆ นายเกษม ใจหงษ์ จึงเห็นว่าตนได้รับการล้างมลทินตามนัยมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว นอกจากนั้น นายเกษม ใจหงษ์ ได้อ้างว่าในคดีอาญาที่ตนถูกพนักงานอัยการเป็นโจทก์ยื่นฟ้องต่อศาลอาญาในความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ ซึ่งในทางพิจารณาคดีดังกล่าวไม่ปรากฏว่ามีการทุจริตในการจ้างงานก่อสร้างบ่อพักและท่อร้อยสายไฟฟ้าใต้ดินโครงการจิตรลดา คงปรากฏตามคำวินิจฉัยของศาลแต่เพียงว่าการจัดทำเอกสารในโครงการดังกล่าวไม่ถูกต้องตามระเบียบ ซึ่งภายหลังจากที่ศาลอาญาได้มีคำพิพากษาแล้ว ตนได้นำความกราบบังคมทูลเกล้าถวายฎีกาขอรับพระราชทานอภัยโทษ ซึ่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีพระราชกระแสให้อภัยโทษค่าปรับแล้วเมื่อวันที่ ๕ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๓ จึงขอให้การไฟฟ้านครหลวงพิจารณายกเลิกคำสั่งการไฟฟ้านครหลวง ที่ ๕๐/๒๕๔๖ เรื่อง ให้พนักงานออกจากการงาน ลงวันที่ ๑๘ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๖ โดยให้การไฟฟ้านครหลวงออกคำสั่งหรือแก้ไขคำสั่งเป็นให้ตนพ้นจากตำแหน่งเพราะเหตุสูงอายุดังเดิมตามคำสั่ง ที่ ฝทม.

๗๘/๒๕๔๓ เรื่อง ให้พนักงานพ้นจากตำแหน่งเพราะเหตุสูงอายุ ลงวันที่ ๘ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๔๓ และขอให้คืนสิทธิประโยชน์และสวัสดิการต่างๆ เป็นเงินจำนวน ๖๕๘,๓๙๙.๓๐ บาท ด้วย

การไฟฟ้านครหลวงจึงขอหารือ ดังนี้

๑. การไฟฟ้านครหลวงจะต้องดำเนินการยกเลิกคำสั่งลงโทษทางวินัย นายเกษม ใจหงษ์ ตามคำสั่งการไฟฟ้านครหลวง ที่ ๕๐/๒๕๔๖ เรื่อง ให้พนักงานออกจากการลงวันที่ ๑๘ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๖ และออกคำสั่งหรือแก้ไขคำสั่งเป็นให้นายเกษม ใจหงษ์ พ้นจากตำแหน่งเพราะเหตุสูงอายุดังเดิมตามคำสั่ง ที่ ฝทผ. ๗๘/๒๕๔๓ เรื่อง ให้พนักงานออกจากการเพราะเหตุสูงอายุ ลงวันที่ ๘ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๔๓ ตามที่นายเกษม ใจหงษ์ ร้องขอหรือไม่ หรือการไฟฟ้านครหลวงควรดำเนินการเป็นประการใด

๒. การไฟฟ้านครหลวงจะต้องดำเนินการคืนสิทธิประโยชน์และสวัสดิการต่างๆ เป็นเงินจำนวน ๖๕๘,๓๙๙.๓๐ บาท ให้แก่นายเกษม ใจหงษ์ เนื่องจากการได้รับการล้างมลทินตามพระราชบัญญัติล้างมลทินฯ พ.ศ. ๒๕๕๐ หรือไม่ หรือการไฟฟ้านครหลวงควรดำเนินการเป็นประการใด

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๒) ได้พิจารณาข้อหารือของการไฟฟ้านครหลวง โดยมีผู้แทนสำนักนายกรัฐมนตรี (สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีและสำนักงาน ก.พ.) ผู้แทนสำนักพระราชพิธี และผู้แทนการไฟฟ้านครหลวง เป็นผู้ชี้แจงข้อเท็จจริงแล้ว มีความเห็นในแต่ละประเด็น ดังนี้

ประเด็นที่หนึ่ง การไฟฟ้านครหลวงจะต้องดำเนินการยกเลิกคำสั่งลงโทษทางวินัย นายเกษม ใจหงษ์ ตามคำสั่งการไฟฟ้านครหลวง ที่ ๕๐/๒๕๔๖ เรื่อง ให้พนักงานออกจากการลงวันที่ ๑๘ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๖ และออกคำสั่งหรือแก้ไขคำสั่งเป็นให้นายเกษม ใจหงษ์ พ้นจากตำแหน่งเพราะเหตุสูงอายุตามคำสั่ง ที่ ฝทผ. ๗๘/๒๕๔๓ เรื่อง ให้พนักงานออกจากการเพราะเหตุสูงอายุ ลงวันที่ ๘ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๔๓ ตามที่นายเกษม ใจหงษ์ ร้องขอหรือไม่ หรือการไฟฟ้านครหลวงควรดำเนินการประการใด

เห็นว่า การไฟฟ้านครหลวงไม่จำเป็นต้องยกเลิกคำสั่งลงโทษทางวินัยนายเกษม ใจหงษ์ ตามคำสั่งการไฟฟ้านครหลวง ที่ ๕๐/๒๕๔๖ เรื่อง ให้พนักงานออกจากการลงวันที่ ๑๘ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๖ และไม่จำเป็นต้องออกคำสั่งหรือแก้ไขคำสั่งเป็นให้นายเกษม ใจหงษ์ พ้นจากตำแหน่งเพราะเหตุสูงอายุตามคำสั่ง ที่ ฝทผ. ๗๘/๒๕๔๓ เรื่อง ให้พนักงานออกจากการเพราะเหตุสูงอายุ ลงวันที่ ๘ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๔๓ ตามที่นายเกษม ใจหงษ์ ร้องขอแต่ประการใด เนื่องจากคำสั่งการไฟฟ้านครหลวง ที่ ๕๐/๒๕๔๖ เรื่อง ให้พนักงานออกจากการลงวันที่ ๑๘ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๖ เป็นคำสั่งลงโทษทางวินัยที่เสร็จเด็ดขาดไปแล้ว ดังความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกาตามเรื่องเสร็จที่ ๔/๒๕๑๙^๑ และพระราชบัญญัติล้างมลทินในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชมีพระชนมพรรษา ๘๐ พรรษา พ.ศ. ๒๕๕๐ มีผลเป็นเพียงการล้างโทษเพื่อไม่ให้มีมลทินติดตัวต่อไป แต่การกระทำหรือความประพฤतिที่เป็นเหตุให้ผู้นั้นถูกลงโทษดังกล่าวมิได้

^๑บันทึก เรื่อง คำสั่งของนายกรัฐมนตรีตามพระราชบัญญัติเรื่องราวร้องทุกข์ พ.ศ. ๒๔๙๒ (กรณี ม.ร.ว. สนั่น ลดาวัลย์) ส่งพร้อมหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ที่ สร ๐๘๐๑/๑๔๘ ลงวันที่ ๙ มกราคม ๒๕๑๙ ถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ถูกลบลงไปด้วยตามคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๖๔๔/๒๕๓๙^๒ ทั้งการพระราชทานอภัยโทษก็เป็นเพียงการอภัยโทษปรับซึ่งเป็นโทษอาญาอย่างหนึ่งเท่านั้น โดยยังมีโทษอาญาจำคุกอยู่เพียงแต่ให้รอลงโทษ และยังต้องทำกิจกรรมบริการสังคมหรือสาธารณประโยชน์ ประกอบกับมิใช่กรณีที่ต้องเพิกถอนคำสั่งดังกล่าวตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ นอกจากนี้ผู้แทนการไฟฟ้านครหลวงได้ชี้แจงเพิ่มเติมว่าในทางปฏิบัติเมื่อมีกฎหมายว่าด้วยการล้างมลทินก็ได้ถือปฏิบัติเช่นเดียวกับข้าราชการพลเรือน โดยเพียงบันทึกหมายเหตุไว้ในประวัติการทำงานโดยมิได้ยกเลิกคำสั่งลงโทษทางวินัยและมีได้ลบล้างข้อความที่บันทึกไว้แต่เดิมว่าเคยมีคำสั่งลงโทษทางวินัย

ประเด็นที่สอง การไฟฟ้านครหลวงจะต้องดำเนินการคืนสิทธิประโยชน์และสวัสดิการต่างๆ คิดเป็นจำนวนเงิน ๖๕๘,๓๔๙.๓๐ บาท ให้แก่นายเกษม ใจหงษ์ หรือไม่ เนื่องจากนายเกษม ใจหงษ์ ได้รับการล้างมลทินตามพระราชบัญญัติล้างมลทินในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชมีพระชนมพรรษา ๘๐ พรรษา พ.ศ. ๒๕๕๐ หรือการไฟฟ้านครหลวงควรดำเนินการประการใด

เห็นว่า มาตรา ๗^๓ แห่งพระราชบัญญัติล้างมลทินในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชมีพระชนมพรรษา ๘๐ พรรษา พ.ศ. ๒๕๕๐ บัญญัติให้การล้างมลทินตามมาตรา ๔ และมาตรา ๕ ไม่ก่อให้เกิดสิทธิแก่ผู้ได้รับการล้างมลทินในอันที่จะเรียกร้องสิทธิหรือประโยชน์ใดๆ ทั้งสิ้น โดยที่สิทธิหรือประโยชน์ที่ผู้ได้รับการล้างมลทินจะเรียกร้องไม่ได้นั้น คณะกรรมการกฤษฎีกาได้เคยวินิจฉัยและให้ความเห็นว่า หมายถึง สิทธิหรือประโยชน์ที่เสียไปเพราะการถูกลงโทษทางวินัยแต่ไม่หมายความรวมถึงสิทธิหรือประโยชน์ที่พึงจะได้รับภายหลังจากการล้างมลทินแล้ว (เรื่องเสร็จที่ ๓๒๒/๒๕๓๑ เรื่องเสร็จที่ ๒๙๙/๒๕๓๔ และเรื่องเสร็จที่ ๔๙/๒๕๕๒)^๔ ดังนั้น นายเกษม ใจหงษ์ จึงไม่มีสิทธิเรียกร้องให้การไฟฟ้านครหลวงคืนสิทธิประโยชน์

^๒ คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๖๔๔/๒๕๓๙ พระราชบัญญัติล้างมลทินในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ทรงมีพระชนมพรรษา ๖๐ พรรษา พ.ศ. ๒๕๓๐ มาตรา ๕ ตอนท้ายที่ระบุว่าการให้ถือว่าผู้นั้นมิได้เคยถูกลงโทษหรือลงทัณฑ์ทางวินัยในกรณีนั้น ๆ ย่อมหมายความว่าผู้ที่ถูกลงโทษทางวินัยไม่เคยถูกลงโทษทางวินัยเท่านั้น ส่วนความประพฤติหรือการกระทำที่เป็นเหตุให้บุคคลนั้นถูกลงโทษทางวินัยหาได้ถูกลบลงไปด้วยไม่ เพราะความประพฤติหรือการกระทำที่เกิดขึ้นแล้วไม่อาจล้างมลทินให้หมดไปได้ กรณีที่ดินมีคำสั่งลงโทษจำคุกทางวินัยให้ปลดออกจากราชการฐานไม่ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ ปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบเพื่อให้ตนเองได้ประโยชน์ที่มิควรได้เป็นการทุจริตต่อหน้าที่ และรายงานเท็จต่อผู้บังคับบัญชา พระราชบัญญัติล้างมลทินในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ทรงมีพระชนมพรรษา ๖๐ พรรษา พ.ศ. ๒๕๓๐ มีผลเพียงให้ถือว่าจำคุกไม่เคยถูกลงโทษทางวินัยให้ปลดออกจากราชการเท่านั้น แต่การกระทำหรือความประพฤติของจำคุกที่ไม่ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่หรืออื่น ๆ ไม่ได้รับการล้างมลทินและเป็นการกระทำที่เป็นเหตุให้ขาดคุณสมบัติตามพระราชบัญญัติข้าราชการรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๑๙ (๗) ที่ว่าไม่เป็นผู้มีคุณสมบัติเสื่อมเสีย

^๓ มาตรา ๗ การล้างมลทินตามมาตรา ๔ และมาตรา ๕ ไม่ก่อให้เกิดสิทธิแก่ผู้ได้รับการล้างมลทินในอันที่จะเรียกร้องสิทธิหรือประโยชน์ใด ๆ ทั้งสิ้น

^๔ บันทึก เรื่อง การเลื่อนขึ้นเงินเดือนหรือค่าจ้างให้แก่พนักงานหรือลูกจ้างของการเคหะแห่งชาติ ซึ่งถูกลงโทษทางวินัยและได้รับการล้างมลทินตามพระราชบัญญัติล้างมลทินในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชทรงมีพระชนมพรรษา ๖๐ พรรษา พ.ศ. ๒๕๓๐ ส่งพร้อมหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ที่ นร ๐๖๐๑/๖๔๘ ลงวันที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๓๑ ถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

(มีต่อหน้าถัดไป)

และสวัสดิการใดๆ ได้ อย่างไรก็ตาม เนื่องจากสิทธิประโยชน์และสวัสดิการดังกล่าวที่นายเกษมฯ ได้ขอคืน นั้น เป็นไปตามระเบียบหรือข้อบังคับของการไฟฟ้านครหลวง ซึ่งอยู่ในอำนาจของ คณะกรรมการการไฟฟ้านครหลวงหรือผู้ว่าการการไฟฟ้านครหลวงจะพิจารณาตามกฎหมายอยู่แล้ว จึงเป็นเรื่องที่การไฟฟ้านครหลวงจะพิจารณาดำเนินการตามที่เห็นสมควรเพื่อให้เกิดความเป็นธรรม ต่อผู้ปฏิบัติงานหรือพนักงานของตนต่อไปได้

(นายอัษฎพร จารุจินดา)
เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
มิถุนายน ๒๕๕๕

(ต่อจากเชิงอรรถที่แล้ว)

บันทึก เรื่อง สิทธิในการได้รับเงินโบนัสของพนักงานและลูกจ้างของการเคหะแห่งชาติ ซึ่งถูกลงโทษทางวินัยและได้รับการล้างมลทินตามพระราชบัญญัติล้างมลทินฯ พ.ศ. ๒๕๓๐ ส่งพร้อมหนังสือ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ที่ นร ๐๖๐๑/๕๓๗ ลงวันที่ ๙ พฤษภาคม ๒๕๓๔ ถึงสำนักเลขาธิการ คณะรัฐมนตรี

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง การได้รับการล้างมลทินจะมีผลให้พนักงาน สำนักงานธนากรเคราะห์ที่ถูกลงโทษทางวินัยมีสิทธิได้รับมอบของที่ระลึกหรือไม่ ส่งพร้อมหนังสือสำนักงาน คณะกรรมการกฤษฎีกา ด่วนมาก ที่ นร ๐๙๐๑/๐๐๘๒ ลงวันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๕๒ ถึงสำนักเลขาธิการ คณะรัฐมนตรี